

позволя да ся не съгласж нито съ Зибля нито съ Шлоссера. Менъ ми ся струва, че тѣ двама придаватъ твърдѣ голѣмо значение на книжнитъ декрети на националното събрание. Онова настроение на умоветъ, което възбуждало обществото да иска обявление за права, и което го накарало съ въсторгъ да приеме призовъдението на Ла-Файета и на националното събрание, разбира се, може да ся нарече разрушително. Но самото издаване на обявлението не е нищо прибавило пакъ и не можало да прибави къмъ възбужданieto на умоветъ. То не е казало нищо ново на онези французи, които въ Парижъ шурмирали Бастилия, а въ провинційтъ разрушавали феодалнитъ кули и средновековитъ учреждения. Странно би било да мислимъ че печатната фраза, колкото и да е била тя остра, можала би да разврати невиннитъ умове на онези чловѣци, които сж привикнали да слушатъ по улицитъ оратори, като Дантона и Камиля Демулена, и освѣтъ това, които привикнали немедлено да изпълняватъ онова, за което разсуждавали съ тѣхъ тѣзи господа. Политическата теория, преведена въ обявлението за правата, била отдавна употребена въ работа, и въ този случай, националното събрание като въ отмѣнение на феодалнитъ учреждения, изложило само на хартия онова, което всеко улично дѣте въ Парижъ знаело отъ практическия животъ. Обявлението за правата било слѣдствие и признакъ на народното настроение; до като ся продължавало това народно настроение, изначало въ всичката масса на населението, а послѣ въ енерги-